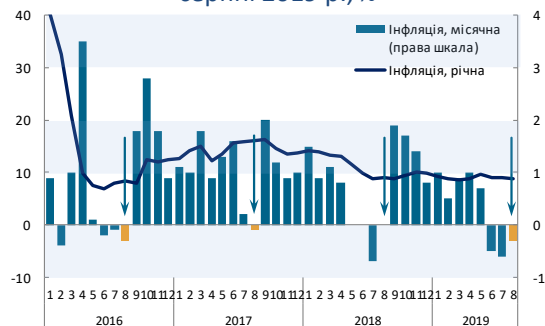

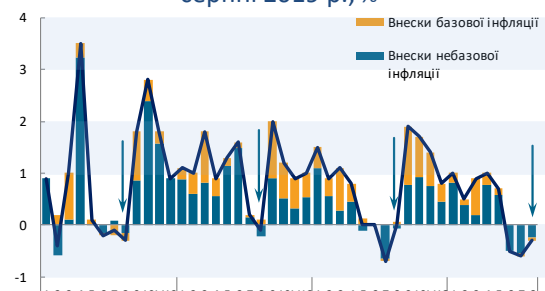
Інфляція 8'19: продовження сезонної дефляції

Зміни споживчих цін у 2016 – серпні 2019 р., %

Джерело. Держстат

Внески базової і небазової інфляції у загальну інфляцію у 2016 – серпні 2019 р., %

Джерело. Держстат, розрахунки фахівців Міністерства

Темпи приросту/зниження ІСЦ за розділами товарів та послуг

	Серпень 2019 р. до липня 2019 р.		Серпень 2019 р. до грудня 2018 р.		Питома вага у споживчому наборі, %
	зміна ІСЦ, %	внески у зміну ІСЦ, в.п.	зміна ІСЦ, %	внески у зміну ІСЦ, в.п.	
Усі товари та послуги	-0,3	-	2,7	-	100
Базовий ІСЦ	-0,1	-0,1	2,1	1,2	59,3
Небазовий ІСЦ	-0,6	-0,2	3,6	1,5	40,7
Зміна цін за розділами товарів та послуг					
Продукти харчування та безалкогольні напої	-0,3	-0,1	3,7	1,7	45,4
Алкогольні напої, тютюнові вироби	0,8	0,1	9,3	0,8	8,3
Одяг і взуття	-2,8	-0,1	-7,4	-0,4	5,3
Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива	-0,9	0,0	-1,8	-0,1	4,9
Природний газ	-4,5	-0,1	-23,3	-0,3	1,2
Предмети домашнього вжитку	-0,2	0,0	0,7	0,0	4,5
Охорона здоров'я	0,0	0,0	3,3	0,2	6,5
Транспорт	-0,6	-0,1	-0,2	0,0	11,4
Зв'язок	0,9	0,0	7,9	0,2	3,1
Відпочинок і культура	-0,3	0,0	1,0	0,0	3,0
Освіта	0,3	0,0	2,8	0,0	1,3
Ресторани та готелі	0,6	0,0	6,3	0,2	2,5
Різні товари та послуги	0,5	0,0	1,2	0,0	3,8

Джерело. Держстат, розрахунки фахівців Міністерства.

Примітка. За рахунок округлень, які виникали у зв'язку з електронною обробкою інформації, сума внесків за розділами товарів та послуг може не дорівнювати підсумку

Зміна базової інфляції, грошової маси, та облікової ставки НБУ, % річних, у 2017 – серпні 2019 р.

Джерело. Держстат, Національний банк

Коментар для ЗМІ: «Як і очікувалося, у серпні продовжилася сезонна дефляція на рівні 0,3 % (за попередні два місяці дефляція становила 1,1 %). Головною причиною відсутності інфляції стало сезонне збільшення пропозиції сільгосппродукції та здешевлення одягу і взуття. Додатково дефляційний вплив мала ревальвація обмінного курсу гривні, а також зниження внутрішніх цін на енергоносії (паливо і природний газ) на фоні зниження цін на світовому ринку. Наразі цінова динаміка знаходиться у прогнозованому тренді й відповідає загальній тенденції позитивного розвитку економіки.»

Опис загальної ситуації

Третій місяць поспіль у поточному році зафіксована дефляція – 0,3 % (востаннє зниження цін три місяці поспіль спостерігалось влітку 2016 р.), з початку року споживчі ціни зросли лише на 2,7 %.

У річному розрахунку (до серпня 2018 р.) зростання цін у серпні становило 8,8 % (у липні – 9,1 %).

У серпні дефляцію стимулював вплив як монетарних, так і немонетарних чинників: **базова інфляція становила «-» 0,1 %** (з початку року – «+» 2,1 %; у річному розрахунку у серпні становила 7,2 % порівняно з 7,4 % у липні); **небазова інфляція за розрахунками фахівців Міністерства становила «-» 0,6 %** (з початку року – «+» 3,6 %; у річному розрахунку у серпні становила 11,1 % порівняно з 11,7 % у липні)).

Серед стримуючих чинників серпня були:

збільшення пропозиції сільгосппродукції, переважно, продукції рослинництва – через надходження на ринок плодоовочевої продукції нового врожаю, що призвело до їх суттєвого здешевлення (овочі подешевшали на 9 %, фрукти – на 8,4 %);

сезонне здешевлення одягу і взуття на 2,8 % (у серпні упродовж 2016-2018 рр. за розрахунками фахівців Міністерства ціни знижувалися у середньому на 2,8 %);

зниження ціни на природний газ для потреб населення на 4,5 % (триває вже 4-й місяць поспіль і загалом становило 23,3 %), що відповідає ситуації, яка склалася на європейському газовому ринку;

вплив обмінного курсу гривні – упродовж 8 місяців 2019 р. гривня до долара США ревальвувала на 9,1 % (у середньомісячному значенні), що в цілому створювало дефляційний вплив на внутрішні ціни;

монетарні умови, зокрема дії НБУ в напрямку обмеження сукупного попиту. Так, за оперативними даними монетарна база за 8 місяців 2019 р. зросла лише на 2,3 %, а грошова маса – на 2,1 %. Крім того, спостерігалось помірне збільшення коштів на гривневих депозитах домашніх господарств (крім фізичних осіб – підприємців) упродовж 8 місяців 2019 р. – на 7,6 %. Облікова ставка з 19.07.2019 становила 17 % річних (з 06.09.2019 знижена до 16,5 % річних);

перевіщення обсягів купівлі іноземної валюти населенням над її продажами (нетто-купівля іноземної валюти фізичними особами у серпні становила 97 млн дол. США в еквіваленті);

послаблення тиску світової агроінфляції (за даними ФАО ціни на продовольство у серпні порівняно з липнем знизилися на 1,1 %);

вплив від зниження цін на світовому ринку нафти (за даними Світового банку середня ціна на нафту марки Brent у серпні порівняно з липнем знизилася на 7,4 %), що обумовило здешевлення паливно-мастильних матеріалів на внутрішньому ринку у серпні на 1,7 %.

Інфляційними чинниками серпня були:

сезонне подорожчання окремих продовольчих товарів, зокрема: 1) яєць – на 39,2 % з урахуванням липневого збільшення середніх цін реалізації яєць сільгоспідприємствами на 36,3% (загалом у поточному році ціни на яйця у серпні у розрахунку до грудня 2018 р. знизилися на 19,3 %, в той час як вони мають сезонне подорожчання в період з серпня по жовтень; найбільше зростання цін спостерігалось в жовтні 2016 р. – в 1,5 рази, у вересні 2017 р. – на 31 % та у вересні 2018 р. – на 14,1%); 2) молока – на 0,7 % на фоні зменшення чисельності поголів'я корів; **подорожчання послуг з утримання будинків та прибудинкових територій** (на 0,7 %), а також підвищення плати за оренду житла (на 0,5 %).

Очікування: до кінця 2019 р. переважно під впливом сезонних чинників очікується незначне посилення інфляції в осінні місяці та наприкінці року. Додатковим можливим інфляційним чинником є відновлення трендів зростання цін на енергоносії на світовому ринку на фоні чергових торговельно-економічних обмежень. Водночас по року очікується збереження (з неістотними коливаннями) помірного рівня інфляції. В цілому прогнозується тенденція до уповільнення річних темпів інфляції порівняно з минулими роками, як це і передбачено чинним прогнозом, що лишається актуальним.

Ризики: можливе зростання витрат виробництва (з урахуванням понад прогнозованого подорожчання сировинних/проміжних товарів, високої вартості кредитування) та їх прискорене перенесення на споживчі ціни, недостатньо розвинені трансмісійні механізми, що в разі прояву будь-яких форс-мажорних обставин та, як наслідок, різкого прискорення інфляції істотно обмежуватиме дію інструментів НБУ.